

EMELIE HILL DITTMER, DOTTER

”Mamma fick en ny glöd”

Flyget gick underligt sakta. Jag hade bråttom hem. Den där molande magkänslan gnagde i mig. Jag bara visste instinktivt att någonting var fel. Att mammas symtom inte bara var en vanlig influensa, som hon valde att kalla sina envisa hälsobekymmer. Om tre dagar skulle min bror gifta sig, sedan hade mamma lovat att hon skulle gå tillbaka till doktorn för en ordentlig undersökning.

När jag kommer innanför dörren ser jag mamma. Där sitter hon, med gråbleka kinder, iklädd flera lager av stickade koftor, huttrandes – trots att det är högsommar. Hon har rasat i vikt, 15 kilo minst. Samma natt kollapsar hon. Min envisa mamma som inte sökte hjälp i första taget, var nu tvungen att kapitulera. Vad det nu än var, så hade det som härjade i hennes kropp bestämt sig för att låta sig avslöjas.

Domen: Spridd tjocktarmscancer. Akut operation och därefter cytostatikabehandling. Tolv månader kvar att leva – i bästa fall. Vid det här laget gungade marken under mina fötter. Det var bråttom. Trots detta lyckades min mamma gå på min brors bröllop – det spelade ingen roll att läkarna ordinerat vila. Hur hon fann den styrkan det lär jag aldrig förstå, inte heller hur jag fann min.

Tiden som följde: Otaliga sjukhusbesök, många, långa korridorer och mottagningsrum där den ena motgången knockade den andra. Däremellan ett skimmer av hopp. Kanske fanns det ändå vägar ut? Men den där sista gången, när metastasen i hjärnan gjort sig synlig, då förstod vi att tiden var knapp. Med darrande hand fattade min mor min kind. Det var också den enda gången jag såg en tår skymta i ögonvrån. Vi tillät oss att gråta.

Min mamma var under sin sjukdomstid märkvärdigt lugn och visade ett näst intill onaturligt mod. Det liv hon hade levt analyserades och beslut fattades. Hon startade en skilsmässoprocess och flyttade ut ur det som varit hennes hem de senaste 45 åren. Mamma

blev i många avseenden en ny kvinna, den kvinna hon hade drömt om att bli. Cancern gav henne nya insikter. Och hon vägrade att se sig själv som ett offer, vägrade att bli förbittrad. ”Sjukdomen må vara svår, men det är inte det värsta som drabbat mig i livet.” Likt en kraftfull orkan, vågade hon bryta med sitt såriga förflutna.

När jag tänker på min mamma idag så ser jag henne leendes i sin sjukhussäng. Trots att hon var svårt märkt av sjukdomen fanns en ny glöd i ögonen. Jag önskade av hela mitt hjärta att hon hade fått fortsätta den inre resa som hon påbörjat så kraftfullt.

Vi ser sjöarna, skogarna passera utanför ambulansens fönster.

Et t år senare: den sista färden. Vi lämnar det landskap där mamma hade bott under hela sitt liv och ser sjöarna, skogarna, de små bysamhällena passera utanför ambulansens fönsterrutor. Det kändes inte bara sällsamt vemodigt, utan också som en seger. Vi är på väg bort, och aldrig igen ska vi återvända. Just i detta ögonblick var det mamma och jag mot världen. Jag högläser veckotidningar varvat med poesi för att göra resan mindre plågsam. Allt för att förvill tankarna. Att ligga still på britsen i den tryckande sommarvärmen som rådde är den slutgiltiga prövningen. En vecka senare somnade mamma in på Malmö Hospice.

En av dikterna jag läste under ambulansfärden, skriven av

Filip Vrba, etsade sig fast hos oss båda. Den satte tonen för det år vi tagit oss igenom tillsammans, där vi på lika villkor bar varandra.

Nu. Fort.

Räck mig din hand. Ser du inte hålet?

Jag faller.

Fort. Räck mig din hand.

Du orkar mig.

EMELIE HILL DITTMER är svensk frilansjournalist numera bosatt i Storbritannien.